

Hanor, 11.12.2008

Rapport for prosjektet: Hvordan kan aktørene innenfor voksenopplæring i Hedmark bidra til likestilling i adgang til den kompetansen hedmarkingen har behov for i fremtiden?

Innhold

1. Innhenting av SSB-statistikk.
2. Bearbeiding av statistikken.
3. Utforming av spørreskjema til studieforbundene.
4. Utsending av spørreskjemaet som grunnlag for samtaler.
5. Innlegg på konferanse 4.september.
6. Møter med studieforbund organisert regionalt i Hedmark (/Oppland).
7. Møte med fylkeskommunens videregående opplæring.
8. Utforming av program på konferanse.
9. Invitasjon til konferanse 24.oktober.
10. Bearbeiding av opplysninger fra møtene.
11. Sammendrag av samtalene med studieforbundene.
12. Utsettelse av konferanse.
13. Ny invitasjon til konferanse 28.november.
14. Konferanse 28.november.
15. Gruppeoppgaver/oppgaver til plenumsdiskusjon.
16. Resymé av diskusjon.
17. Oppsummering og arbeidet videre.
18. Vedlegg.

1. Innhenting av SSB-statistikk.

VOFO sentralt samarbeider med Statistisk sentralbyrå om bakgrunnstall for statistikk som angår studieforbundene aktivitet. SSB bearbeider disse tallene. Statistikken blir offentliggjort ca 15.mai hvert år. En del av det statistiske materialet blir lagt ut på www.ssb.no/vopp1 På samme side finnes lenken: Flere tall i Statistikkbanken. Andre opplysninger som for eksempel kommunale tall må bearbeides av VOFO sentralt. Dette kan så gjøres tilgjengelig for VOFO regionalt.

2. Bearbeiding av statistikken.

SSB sine sider har statistikk for de 5 siste årene på fylkesnivå. Disse er benyttet for å vise utviklingen angående kurstimer og antall kurs.

Statistikken er også brutt ned på kommunalt nivå for å vise utviklingen på dette nivå. SSB-tallene for befolkning fordelt på alder i kommunene er innhentet fra

www.ssb.no/emner/02/01/10/folkemengde/tab-2008.03.13-06.html Tallene er benyttet for å finne befolkningstallet i aldersgruppen som er voksenopplæringens målgruppe.

3. Utforming av spørreskjema til studieforbundene.

En arbeidsgruppe bestående av Stein Hallem, Per Grøndalen, Gunhild Grønvold og prosjektleder har blant annet utarbeidet et spørreskjema. Det er utformet spørsmål som utgangspunkt for samtaler med studieforbundene som er aktive/har kontaktledd i Hedmark.

4. Utsending av spørreskjemaet som grunnlag for samtaler.

Spørreskjemaet ble sendt elektronisk til studieforbundene 19.06.08.

5. Innlegg på konferanse 4.september på Fylkeshuset.

Prosjektet ble presentert på konferansen som fylkeskommunen og VOFO Hedmark i samarbeid med flere partnere arrangerte på Fylkeshuset 04.09.08. Konferansen ble arrangert i forbindelse med Læringsdagene for voksne.

6. Møter med studieforbund organisert regionalt i Hedmark (/Oppland).

Avtaler med studieforbundene ble gjort. Noen studieforbund stilte med daglig leder, andre med en kontaktperson og andre med styreleder evt. sammen med et eller flere styremedlem/mer.

Flere av studieforbundene er organisert som en enhet for Hedmark og Oppland.

7. Møte med fylkeskommunens videregående opplæring.

Prosjektet er et samarbeid med fylkeskommunens voksenopplæring. 19.september var prosjektleder i møte med Paal Mørken Andersen. Etter møtet har prosjektet fått tilsendt en oversikt over fylkeskommunens voksenopplæring.

Studieforbundene rapportering følger kalenderåret og opplysningene bearbeides av SSB. Så enkelt er det ikke når det gjelder fylkeskommunens voksenopplæring.

Et sammendrag av disse opplysningene følger:

- Telling av voksne ved videregående skoler eller lærebedrifter er komplisert.
- Registreres i ulike skoleadministrative systemer.
- Opplæring skjer både i ordinære klasser og tilpassede opplegg.
- Opplæring følger ofte ikke skoleåret.
- Rapporteringssystemet passer ikke for voksenopplæring.
- Flere av de videregående skolene samarbeider med ulike aktører og gjennomfører opplæring på oppdrag. Denne opplæringen er med i tallene.

- **Noen tall. Tallene gjelder for skoleåret 2007-2008 og de som er i opplæring høsten 2008:**
 - Sum opplæring : 552
 - Studiekompetanssegivende fag : 61
 - Vk1 Omsorgsfag : 40
 - Vg2 Helsearbeiderfag : 172
 - Vg2 Matfag : 38
 - Vk2 Allsidig landbruk : 38
 - Opplæring i bedrift : 16
 - Andre kurs : 271

8. Utforming av program for konferanse.

Styret i VOFO Hedmark hadde arbeidsmøte 24.september hvor program for en konferanse ble utformet.

9. Invitasjon til konferanse 24.oktober.

Konferansen ble varslet 26.08.08. Konferansen var også tema i samtalene med studieforbundene. Endelig invitasjon med program ble utsendt 01.10.08.

10. Bearbeiding av opplysninger fra møtene.

Informasjonen fra møtene ble bearbeidet for fremlegging på konferansen. Samtalene bekrefter hvor forskjellige studieforbundene er og hvor forskjellige vilkår de jobber under.

11. Sammendrag av samtalene med studieforbundene.

9 studieforbund ble besøkt eller de ble invitert til møter. 1 studieforbund har besvart skriftlig. Ytterligere et studieforbund (Kristelig Folkepartis Studieforbund) har kontaktledd i Hedmark, men hadde ingen ansatte i tidspunktet for samtaler.

Følgende studieforbund er med i undersøkelsen:

Folkeuniversitetet Innlandet, AOF Innlandet, Funksjonshemmedes Studieforbund Innlandet, Musikkens Studieforbund Hedmark/Oppland. Folkekulturforbundet, Norsk Kristelig Studieråd, Studieforbundet Natur og Miljø, Senterpartiets Studieforbund, Populus – studieforbundet folkeopplysning og Bygdefolkets Studieforbund.

Spørsmål 1:

Organisering av studieforbundet? Regionalt og kommunalt. Planer?

(tall i parentes viser antall studieforbund)

Organisering

- Regionledd for Hedmark og Oppland (4)
- Fylkesledd med lokale studieledere (1)
- Valgt styre med 3 medlemmer (4)
- 1 kontaktperson (1)

Lokal organisering

- Godt utbygd lokalnett (3)
- Flere medlemsorganisasjoner har mange avdelinger (3)
- Fleste medlemsorganisasjoner har fylkesledd (1)
- Ikke oversikt ang. medlemsorganisasjonene (3)

Planer

- Offensiv for å få opp lokal aktivitet (2)

Spørsmål 2:

Oppfølging av medlemsorganisasjonene i eget studieforbund.

- Aktiv i forhold til medlemsorganisasjonene (3)
- Jevnlig info. Invitasjon til møter. Ingen respons tilbake (2)
- Info sendes. Kun oppfølging økonomisk (2)
- Lite info. Årlig arrangement for medlemsorganisasjonene (1)
- Ingen kontakt. Vanskelig med oppdatering av adresselister (stadig nye tillitsvalgte) (1)
- Ingen ennå pga. ny organisering i det siste (1)

Spørsmål 3:

Hovedmålgruppe for studieforbundet? (medlemmene?)

- Faglag. Lag og foreninger lokalt. Medlemsbasert (4)
- Medlemmene. Åpent for andre. Differensiert prissetting på kurs (2)
- Medlemsorganisasjonene, åpent for alle (1)

Spørsmål 4:

Framtidsplaner / ambisjoner.

- Store. Være ledende innenfor sitt felt (2)
- Gi enda bedre tilbud (3)
- Tydeliggjøre studieforbundet (1)
- Ingen ambisjoner (2)
- Som i dag (1)
- ??? (1)

Spørsmål 5:

Hvilke andre aktører opererer regionalt og kommunalt?

- Føler ingen konkurranse. De forskjellige studieforbund har egne nisjer (3)
- Konkurrerer med andre studieforbund på enkelte kurstyper (3)
- Enkelte private/kommersielle arrangører (2)
- Ingen konkurranse/ingen oversikt (3)
- Fylkeskommunen/ Høgskolen (1)
- Egne medlemsorganisasjoner (1)

Spørsmål 6:

Hva er hovedgrunnen til at aktiviteten har gått tilbake de senere årene? (eventuelt fram)

Framgang:

- Større fokus på nye kurstyper (2)
- Økende medlemstall (1)
- Noen populære kurs (1)
- Framgang i dårlige tider. Økt rapportering pga. økt tilskudd (1)

Tilbakegang:

- Kurspris på kultur-, hobby- og fritidskurs har blitt for høy (2)
- Mye arbeid/dårlig butikk å rapportere (3)
- Ildsjeler blir borte (2)
- Konkurrerer om folks fritid (2)

- Konkurransen innad i studieforbundet (1)

Spørsmål 7:

Foregår det aktivitet i din organisasjon som ikke blir rapportert? Hvorfor?

- Mye arbeid. Lite penger tilbake (4)
- Overholder ikke tidsfrister (2)
- Alt rapporteres, men kommer ikke fram i SSB-tallene (2)

Spørsmål 8:

Foregår det aktivitet som ikke er tilskudsberettiget? Hva slags?

- Kortkurs. Kvelds- og dagskurs (8)
- For få deltakere (3)
- Infomøter (1)
- AMO-kurs. Bedriftsinterne kurs. Dansekurs, trim- og trening m.fl.(2)

Oppsummering

- Flere studieforbund føler at organisering på fylkesnivå er kunstig
- Kun for å tilfredsstill myndighetenes krav
- Fylkesledd/fylkeskontakt har som oppgave å søke om midler og fordele disse videre til organisasjonene

Studieforbund uten fylkesledd i Hedmark

- 8 studieforbund hadde aktivitet i 2007 med totalt 3527 kurstimer
- Deltakerne her nyter ikke godt av fylkeskommunens midler
- VOFO Hedmark får ikke kontingent (og jobber heller ikke for dem)
- Enkelte studieforbund skjønner ikke systemet

12. Utsettelse av konferanse.

Konferansen måtte etter en purrerunde utsettes på grunn av liten deltakelse. Oktober viste seg å være en ugunstig måned for målgruppa.

13. Ny invitasjon til konferanse 28.november.

Ny dato ble fastsatt til 28.november og varsel ble sendt ut 24.10.08. Invitasjon med program ble utsendt 06.11.08.

14. Konferanse 28.november.

Program for konferansen på Forstmann, Elverum 28.11.2008:

Kl. 09.30	Registrering, servering av kaffe/te + noe å bite i
Kl. 10.00	Velkommen til konferansen
Kl. 10.15	Fremtidens kompetanser. VOFOs arbeid framover.
V/ Astrid Thoner, seniorrådgiver VOFO
Kl. 10.45	Status for prosjektet v/Arne Bjørgan
Kl. 11.30	Spørsmål og diskusjon.
Kl. 12.15	Innledning til arbeid i grupper. Problemstillinger.
Hva vet vi om situasjonen? Hvordan øke tilgangen til vo-opplæring?
Fremtidens kompetanser.
Kl. 12.30	Lunsj.
Kl. 13.15	Gruppearbeid.

Kl.14.15	Oppsummering av gruppearbeid.
Kl.15.15	Avslutning

15. Gruppeoppgaver/oppgaver til plenumsdiskusjon.

Gruppeoppgavene ble gjennomført som en plenumsdiskusjon. Ansvarlige for konferansen fant dette mest praktisk siden antallet deltakere var lavt. Her ville alle deltakerne likevel kunne få sagt det de ønsket. Diskusjonen ga mange gode innspill til prosjektet.

16. Resymé av diskusjon.

Oppgavene var laget på bakgrunn av framlagt statistikk, resultat av spørreskjema til studieforbundene i Hedmark og samtaler mellom studieforbundene og regionkonsulenten.

Under hver oppgave er ført et sammendrag av diskusjonen. Først hva som direkte angår studieforbundene og deretter hva VOFO kan bidra med.

Oppgave 1:

Hva vet vi om situasjonen? Hvilke utviklingstrekk ser vi?

- Fylkesledd av studieforbund blir borte
- Holde på bredden i tilbudet, eller spisse tilbudet?
- Må bli bedre til å formidle tilbudet
- Kan finanskrisen få noen betydning?

VOFOs oppgave

- Kan VOFO være fylkesleddet for enkelte studieforbund? Kan til en viss grad følge opp administrativt.
- Viktig at vi møter behovet for å ha åpne møteplasser for folk flest. VOFO kan være pådriver for å få fram viktigheten av dette i media.

Oppgave 2:

Hvordan kan vi rent konkret øke tilgangen til voksenopplæring der folk bor, uavhengig av kjønn, geografi og økonomi?

- Den sentrale problemstillinga i prosjektet
- Penger (fylkeskommunen - kurs på bestilling/oppdrag). Motvirke effekten av stramme kommunebudsjetter
- Viktig å være til stede i alle lokalsamfunn!
- Ekstra virkemidler (ekstra tilskudd og evt. reduserte krav til deltakerantall) for å dekke alle kommuner?
- Viktig at kursprisen ikke blir for høy. Utnytte andre finansieringskilder.
- Viktig å gi tilbud på brukernes premisser.
- Gjøre tilbudet så bra at folk oppsøker dette, selv om det koster.
- Informere VOFO om gode og spennende tilbud

VOFOs oppgave

- Være en felles kanal for studieforbundene for å nå ut i media.
- Lage en felles brosjyre som viser studieforbundenenes samlede tilbud.
- Knytte nærmere kontakt med bibliotekene som lokal arena for å nå ut med tilbud.

Oppgave 3:

Hvordan kan vi legge til rette for samarbeid mellom studieforbundene, og mellom fylkeskommunen og studieforbundene for å nå de målene vi har satt oss?

- Invitere politikere til dialogmøter slik at de får opp kunnskapsnivået om studieforbundenes virksomhet.

VOFOs oppgave

- Utveksle kursinformasjon – gjerne ved å ha samlinger.
- Bruke VOFO til å gjennomføre felles kurs (bl.a. medarbeideropplæring)
- Gjenninnføre rådsmøter – og invitere organisasjonene til årlige rådslagningsmøter
- Behov for skolering i rapportering/ bruk av VO og informere om studieplanene.
- VOFO må ut lokalt.
- Årlige møter med politikere / administrasjonen – invitere dem med på våre arenaer – både regionalt og lokalt.

Oppgave 4:

Fremtidens kompetanser, kompetansebegrepet. Hvor ser dere VOFO og studieforbundene i dette bildet? Kan vi bidra til at hedmarkingen får den kompetansen han har behov for i fremtiden?

- Søke økt samarbeid med høyskolene om formelle kurs.
- Ikke glem de som av ulike årsaker faller utenfor!

VOFOs oppgave

- Lage et forum sammen med fylket og bransjeorganisasjonene, og utvikle utdanning etter deres behov.

17. Oppsummering og arbeidet videre.

Tronutredningen sier:

- I dag er de fleste studieforbund for små til å ha operative enheter på fylkesnivå, men de representerer viktige områder for læring.
- Utredningen peker på at VOFOs regionale ledd bør styrkes for å representere de studieforbund som ønsker det i dialogen og intensjonsavtaler med fylkeskommunen.....

VOFOs strategiplan 2009 – 2012 sier bl.a.:

VOFO skal

- Utvikle VOFOs regioner til å fungere som samarbeidsforum for de frivillige organisasjonene i sitt område

Ny lov om voksenopplæring (legges fram ca 20.desember):

- ?

Kan VOFO ivareta noen av de oppgavene som enkelte studieforbund har problemer med å ivareta eller ikke klarer på fylkesnivå?

Svarene har vi fått gjennom dette prosjektet. Flere studieforbund ønsker hjelp med administrasjon og oppfølging av lovverket. Dette kan også medvirke til at det avdekkes studievirksomhet som i dag ikke blir rapportert. Det kan også øke aktiviteten som kommer Hedmarks befolkning til gode.

Utfordringen her er styrking av VOFO region.

18. Vedlegg:

Forklaring:

Noen forkortelser benyttet i forbindelse med statistikken:

HS: Høyres Studieforbund AFTENSKOLEN

AOF: Arbeidernes Opplysningsforbund i Norge

BSF: Bygdefolkets Studieforbund

FKF: Folkekulturforbundet

FSF: Frikirkelig Studieforbund

FS: Funksjonshemmedes Studieforbund

ISF: Idrettens Studieforbund

KrFS: Kristelig Folkepartis Studieforbund

NKrs: Norsk Kristelig Studieråd

MSF: Musikkens Studieforbund

SpS: Senterpartiets Studieforbund

SO: Sosialistisk Opplysningsforbund

FU: Folkeuniversitetet

Populus(Sff): Populus- studieforbundet folkeopplysning

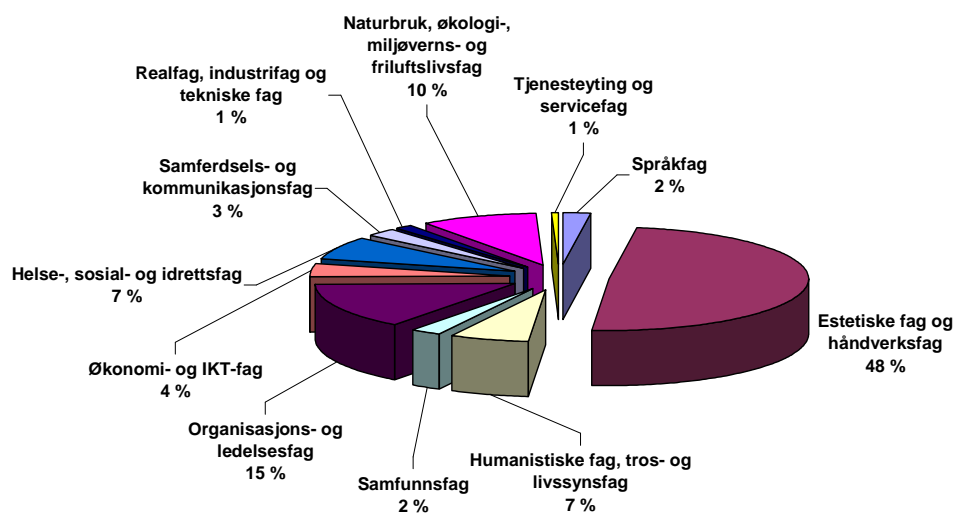
N&M: Studieforbundet Natur og Miljø

VO: Venstres Opplysningsforbund

FrS: Fremskrittpartiets Studieforbund

AKS: Akademisk Studieforbund

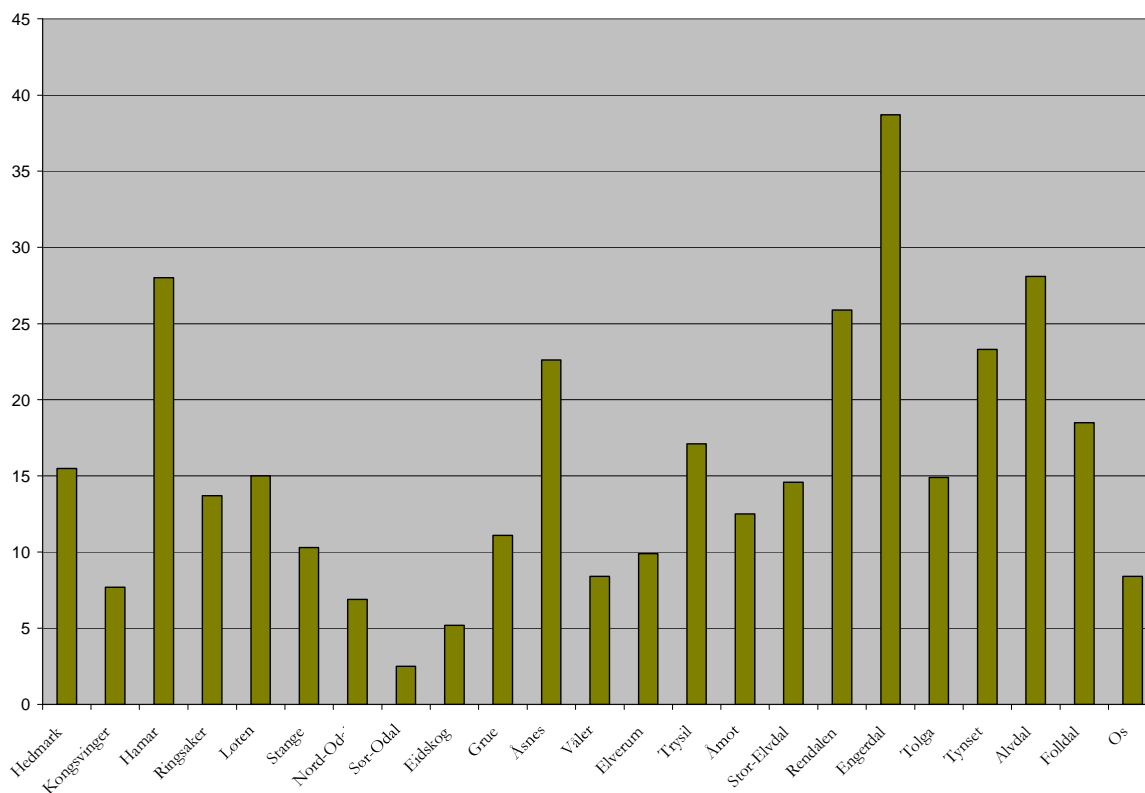
Vedlegg 1: Deltakere etter hovedemne i Hedmark 2007.

Vedlegg 2: Kursstatistikk 2007 for Hedmark.

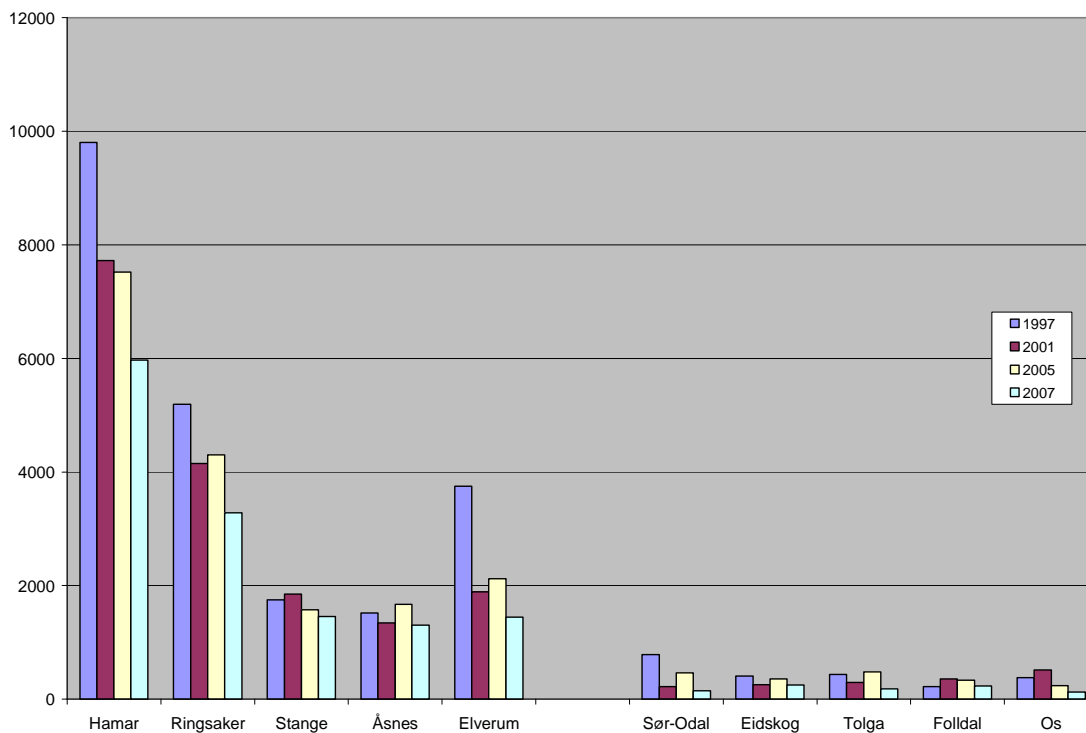
Hedmark			Antall	Deltakere	Antall	Ant.
Studieforbund	Kurstimer	Deltakere	kurs	pr. kurs	komm.	komm.
					m. aktivitet	mer enn 5 k.
AOF	2043	1092	93	11,7	10	3
BSF	2842	1323	147	9	22	10
FSF	956	416	37	11	7	2
HS	496	95	7	13,6	2	1
KrFS	54	85	3	28	1	0
Populus	672	199	33	6	3	2
ISF	1488	680	65	10,5	15	4
MSF	5794	2077	138	15	18	7
NKrs	2598	813	105	7,7	10	0
Samisk	0	0	0	0	0	0
SpS	108	51	8	6,4	6	0
SO	12	5	1	5	1	0
FU	36319	10187	804	12,7	22	15
N&M	3337	1085	116	9,4	17	9
Sff	0	0	0	0	0	0
VO	66	19	3	6,3	3	0
YS	0	0	0	0	0	0
AKS	370	1104	23	48	2	1
FS	2150	1539	139	11	14	4
FKF	4420	1203	158	7,6	16	9
FrS	85	87	7	12,4	2	0
Sjøsamisk	0	0	0	0	0	0
Totalt	63810	22060				

Vedlegg 3: Prosent deltakere av målgruppa.(16 – 79 år).

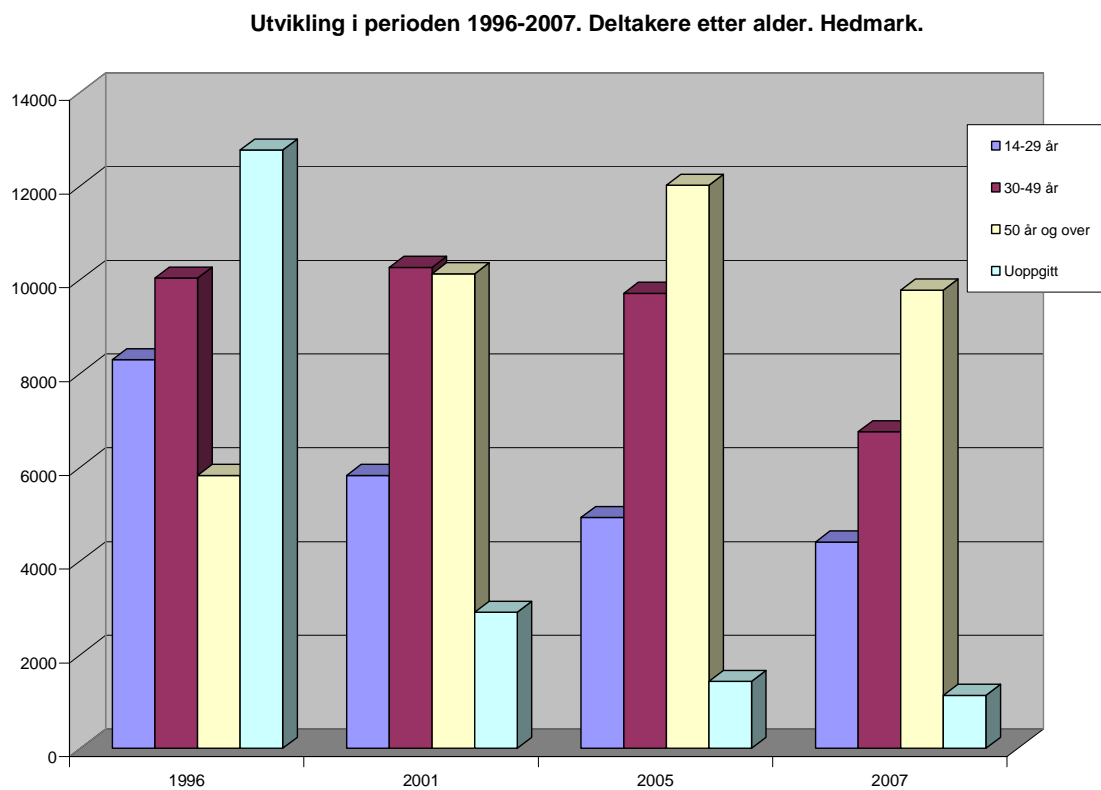

Vedlegg 4: Deltakere i kommunene. Utvikling 1997 – 2007.

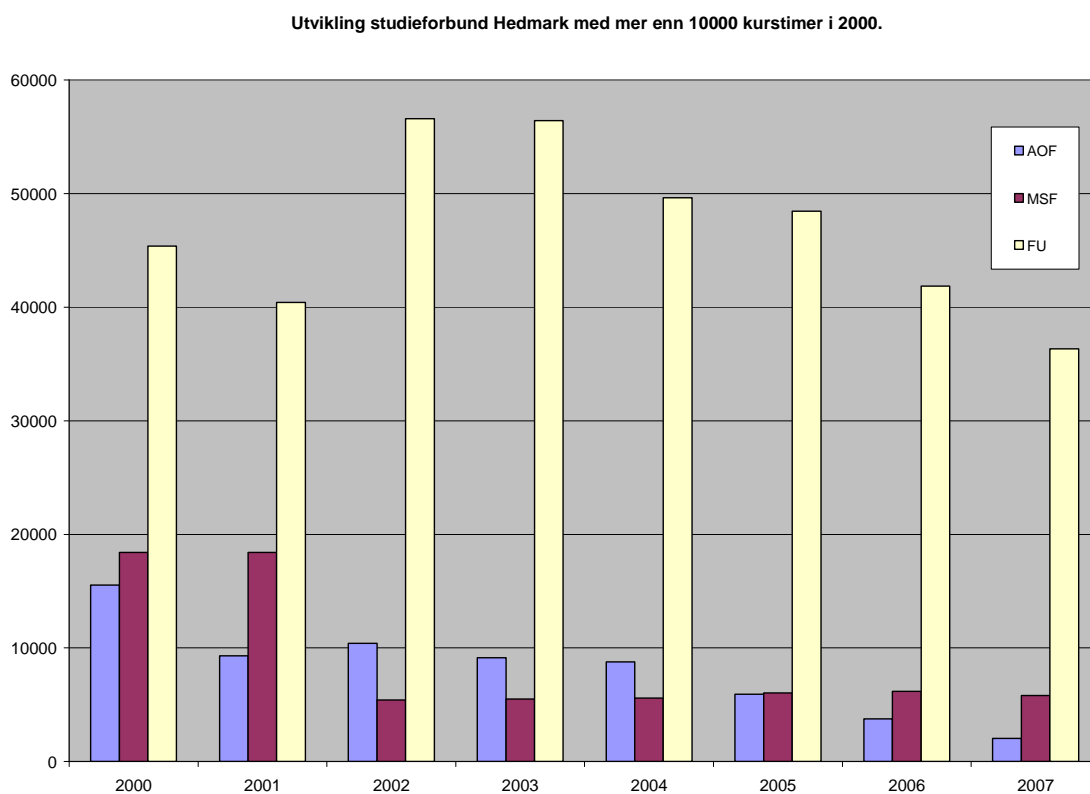
Deltakere i kommune. Hedmark. Utvikling 1997-2007.

Vedlegg 5: Deltakere etter alder. Utvikling 1996 – 2007.

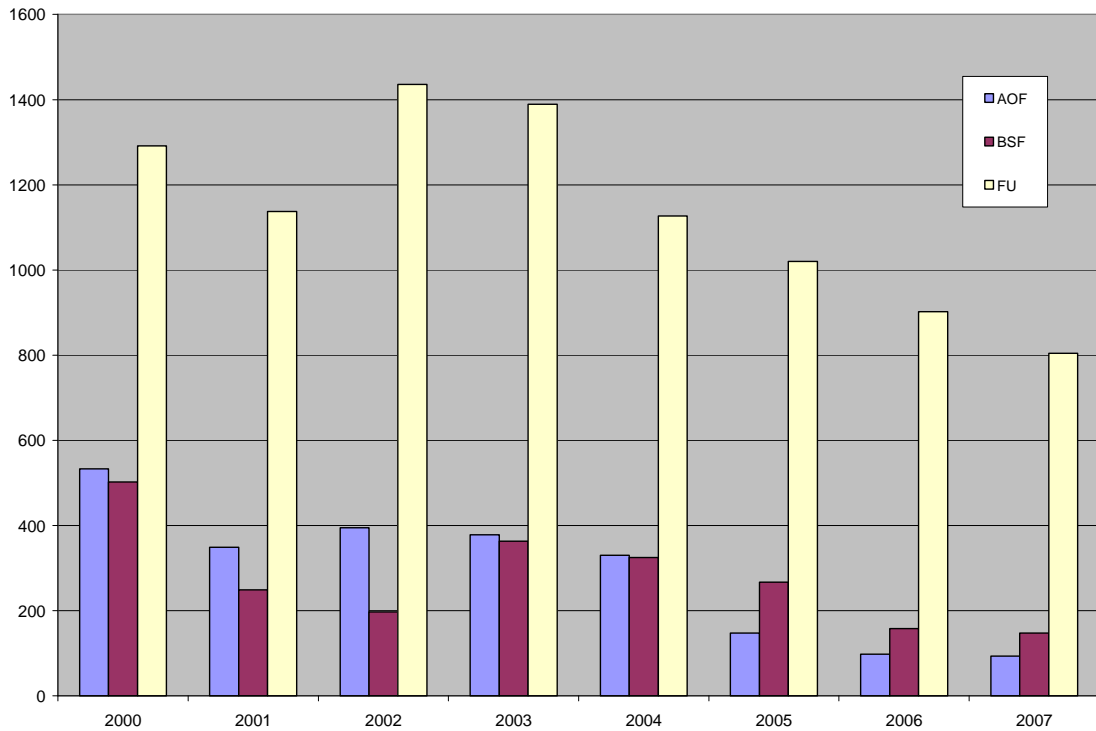

Vedlegg 6: Utvikling studieforbund med mer enn 10 000 kurstimer i 2000.

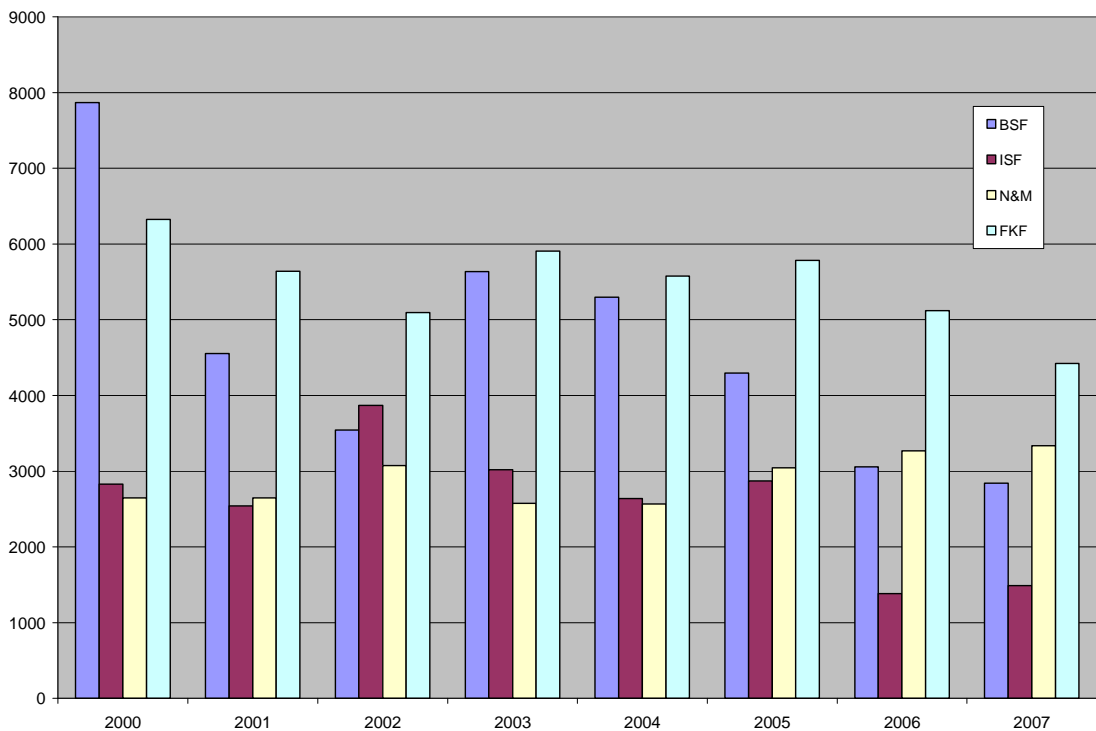
Vedlegg 7: Utvikling studieforbund med mer enn 500 kurs i 2000.

Utvikling studieforbund med mer enn 500 kurs i 2000.

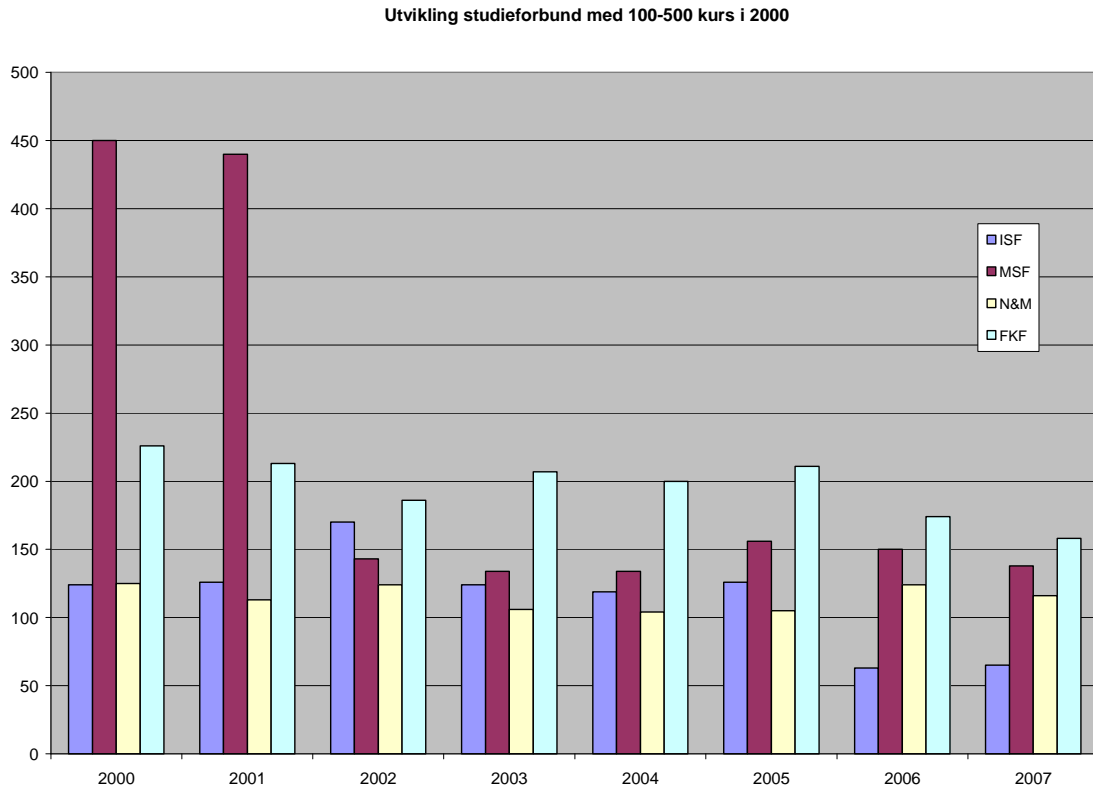

Vedlegg 8: Utvikling studieforbund med 2500 – 10 000 kurstimer i 2000.

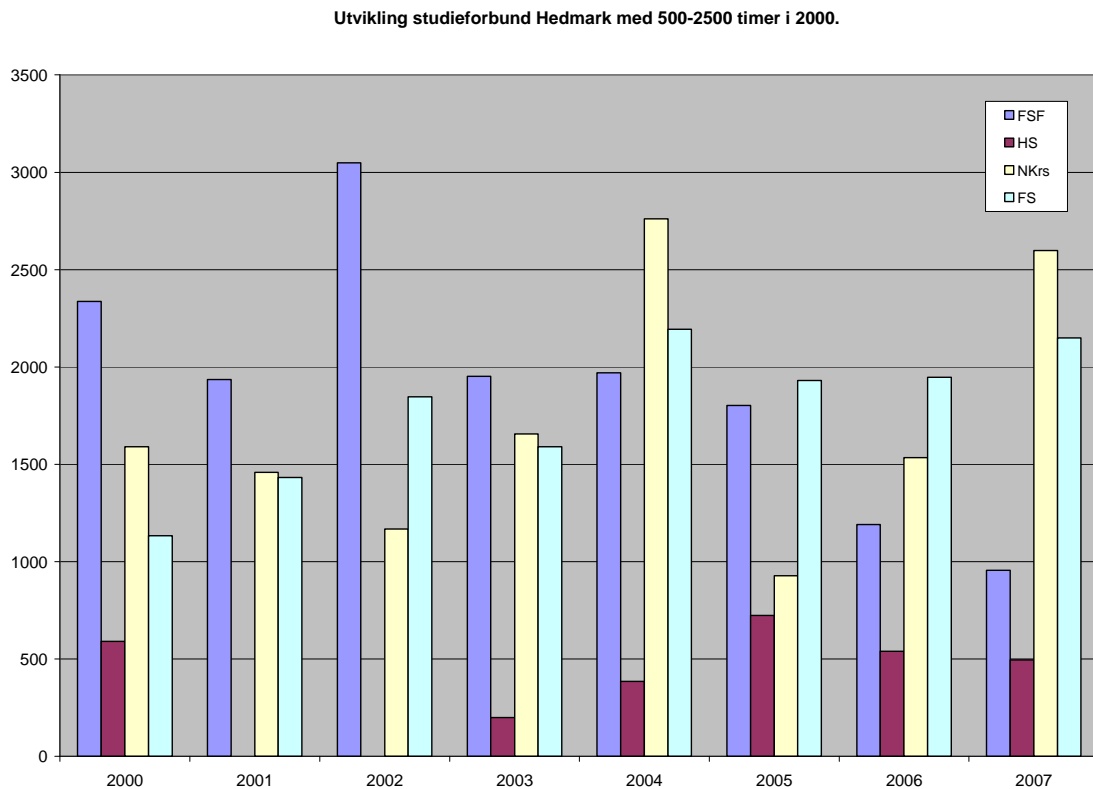
Utvikling studieforbund Hedmark med 2500-10000 timer i 2000.

Vedlegg 9: Utvikling studieforbund med 100 - 500 kurs i 2000.

Vedlegg 10: Utvikling studieforbund med 500 – 2500 kurstimer i 2000.

Vedlegg 11: Utvikling studieforbund med 50 – 100 kurs i 2000.

Utvikling studieforbund 50-100 kurs i 2000.

